

JEDNÁNÍ DODAVATELE

- **zadavatelem nepřipustné omezení jednání dodavatele**
- **zadavatel nemůže vyloučit dodavatele pouze při svých pochybnostech o tom, zda nabídku podepsala oprávněná osoba**

V poslední době se v podmínkách zadávacích řízení objevují požadavky zadavatele na to, aby nabídka, části nabídky (návrh smlouvy) či různá čestná prohlášení v souvislosti s prokázáním splnění kvalifikačních předpokladů či jiných prohlášení dodavatelů v nabídkách apod., byla podepsána statutárním orgánem či členy statutárního orgánu, nehledě na to, že někteří podnikatelé žádný statutární orgán nemají – viz níže.

Takové podmínky jsou nepřipustné; výrazným způsobem ztěžují dodavatelům přípravu nabídek (zejména je-li jejich statutární orgán vícečlenný či jsou-li členové statutárního orgánu v zahraničí...), neboť se snaží těmto nadbytečným požadavkům zadavatelů vyhovět namísto, aby se plně věnovali věcnému zpracování nabídky. Pokud bychom vzali takovou podmínku doslova, neumožňovala by podání nabídky podnikateli – fyzické osobě.

Dodavatelé (uchazeči, zájemci) mají v souladu s obecně závaznými právními předpisy více možností jak jednat, a to buď přímo – jménem společnosti – či v zastoupení a zadavatel není oprávněn takové zákonné možnosti svými podmínkami omezovat, tj. dodavateli diktovat, která osoba jménem či za dodavatele má podepsat tu kterou listinu či učinit právní úkon v souvislosti s nabídkou atd. Pokud už tak zadavatel učiní, nesplnění takového požadavku nesmí vést k vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení.

Kdo je oprávněn jednat jako zákonný zástupce podnikatele (dodavatele) upravuje zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“), v dílu IV „Jednání podnikatele“ – § 13 až 15.

- Ustanovení § 13 obchodního zákoníku stanoví, že je-li podnikatelem **fyzická osoba, jedná osobně** nebo za ni jedná zástupce. **Právnícká osoba jedná statutárním orgánem** nebo za ni jedná zástupce. Přičemž ustanovení obchodního zákoníku o jednotlivých obchodních společnostech a družstvu určují statutární orgán, jehož jednání je jednáním podnikatele.
- Rovněž **vedoucí organizační složky** podniku (§ 7 odst. 1 a 2), který je zapsán do obchodního rejstříku, **je zmocněn za podnikatele činit veškeré právní úkony týkající se této složky**.
- Zmocnění přímo z obchodního zákoníku je dáno také prokuře (§ 14 obchodního zákoníku). Prokura je jeden ze způsobů jednání podnikatele, jejíž podstata záleží v tom, že zmocněnec označovaný jako **prokurista je oprávněn ke všem právním úkonům, ke kterým dochází při provozu podniku**, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Za jednání týkající se předmětu provozování podniku lze pokládat nejen obchody, které jsou pro určitý podnik charakteristické, nýbrž i všechna taková jednání, která podnikatel při provozování své živnosti provádí, aby jimi umožnil, podporoval nebo rozšířil své podnikání.
- Další **osoby**, které mohou jednat jako zákonný zástupce podnikatele, jsou ty, **které byly při provozování podniku pověřeny určitou činností, a jsou zmocněny ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází** (§ 15 obchodního zákoníku). Nejčastěji takovou osobou v podniku bývá obchodní náměstek, ředitel atp.

(nemusí se však jednat o zaměstnance podnikatele). K takovému zákonnému zmocnění není třeba dokládat plnou moc ve smyslu § 31 občanského zákoníku; pověření může mít podobu vymezení pracovní náplně ve vnitřních organizačních předpisech podnikatele, formalizace pověření však není povinná. Pověřená osoba je oprávněna činit takové právní úkony, k nimž při činnosti, kterou je pověřena, obvykle dochází (více – C. H. Beck, 2003, Obchodní zákoník – komentář 8. vydání).

Obecná úprava zastupování je upravena v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), konkrétně Hlava třetí. V praxi při zadávání veřejných zakázek se kromě výše uvedených způsobů jednání jménem či za dodavatele zadavatelé i dodavatelé mohou setkat ještě se zastoupením na základě plné moci – § 31a násl. občanského zákoníku. I tato možnost jednání za dodavatele neznamena, že je dodavatel do nabídky v takovém případě povinen vkládat plnou moc. Rozhodně to však lze z důvodu právní jistoty doporučit. Ze zákona nevyplývá, že by plná moc musela být ověřena notářem.

Pokud má zadavatel pochybnost, o tom zda osoba, které podepsala návrh smlouvy, či různá čestná prohlášení, může se na dodavatele obrátit s žádostí o vysvětlení, a to ve smyslu § 76 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, nebo týká-li se prohlášení kvalifikace, tak ve smyslu § 59 odst. 4 posledně cit. zákona. Pouze samotná pochybnost zadavatele o tom, zda nabídka či jiná listina v nabídce je podepsaná osobou k tomu oprávněnou, nemůže být důvodem k vyloučení dodavatele z další účasti v zadávacím řízení. Důvodem k vyloučení může být pouze to, že nabídka je skutečně podepsána osobou, které není taková pravomoc dána, ať již ze zákona či samotným dodavatelem (viz výše). Uvedená problematika byla řešena v rozhodnutí VZ/S145/05-152/4300/05-AB ze dne 30. 9. 2005 potvrzeném rozhodnutím předsedy Úřadu 2R 86/05-Šp ze dne 20. 2. 2006; pro úplnost uvádíme, že v předmětném případě byla zakázka zadávána za účinnosti zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.